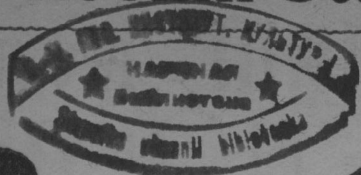
Maarks-Eengls-Leenin-Staalinii aguu jike ilagdaşagyi tug mandatugai!

Janvaari 8
1935
№ 7 (1370)
ULAAN YDE koto

Gazar byriiin proletaarinar, negedegtii!

Bur-Mongoliin Ynen

BK(b) N-iin Bur. Mongoliin MK, BMASSR-iin TGK ba Burprofsoveediin eder byriin oorgan

Buriaad-Mongoliin kedee azaliin komuniis deede surguuliiigi anka tyryyn dyyrgegçedte bolşoviigiin kaluun bajar kyrgejaa!

Socialiis kedee azalda 39 şine emkidkegçener nemebe

Leenin bol proletariaadaas jabuulka angiin temecelde teooriiin jamar udkatai bolkiigi todorkoiloko zuuraa, **„tyryy temecegçiin udkiigi. tyryy teoorioor udaridagdaza baigaa nam bol zebken dyyrgeze çadaka“** geze kelesen baina.

Kedelmeriçen tariaaçaniigi eder bykenee zebçeglen, angigyi socaliis belgem teişe udaridaza baisan tere tyryy teoorini bol **Maarks,-Eengls-Leenin,-Staalinii** kubiskalta teoori men baina.

Oktiaabriiin kubiskaliin yre bolko-**Buriaad Mongoliin kedee azaliiin komuniis deede surguuli** bol Maarks, Leenin-Staalinii kubiskalta teoorioor kemyyzyylsen anka tyryyçiingee 39 emkidkegçediigi odoo eder socialiis kedee azalda egene. Ede 39 nekediin urida kubiskalta teooriiigi, kubiskalta praaktika deeree bejelyylke zorilgo zagsan jirezei.

Surguuliiigi dyyrgeze garasan 39 şine kedelmer içed bol anka kedee azalaas uul. surguulida jiresen tul a, kedee garaad jabuulka kedelmerini tedende kedii ilerkei gebeç, engersen 2 ziliin turşada kedee niutagiin baidal yndeseeree kubilsan ba kedee azaliigi udaridaka jabadal ton kyçer jike bolson baika jumaa.

Nek. Staalinii namiin 17 kural deere kelsen josoor kedee toskonii ynge şarai yndeseeree kubilaza, toskon dotor urid toboizo baisan lama, niudargan, uriaadniguudiin tomo tomo baişanguudiin orondo olon niitiin azakuin barilganuud, klyyb, radioo, kinoo, surguuli, biblioteka, jaasli, traagtar, kombain, tariaa cokiko maşiina ba busad delgerçe şine toskon bii bolson baina. Kedee tuskanii kuuçanii medeeçen çadaaçan bolko Lama niudargan ba busa melzegçediin orondo kolkooz, sovkooz, surguyli, klyybiin idebkiten bii bolbo. Odoogiin medeeçen çadaaçan bol akalagça traagtarçan ba kombainçan, tariaan ba mal azaliin brigadiirnuud, kolkooz tariaalangiin sain sain eregtei emegtei udaarniguud men bolson baina.

Surguuli dyyrgeze kedee garaka taanariigi iime şine toskon ugtaza baina. Taanar bol BK(b) Namiin ba nek Staalinii udaridalgaar, kedeegiin erkimyyd bolko udaarniguudtai kamta jabaza, **Buriaad Mongol resdyyblikiigi SSSR-iin tyryy jabaa mozo,** Kizaarnuudiin negen bolgokiin ba BMASSR iigi SSSR-iin mal azaliin dorono kizaardaki baaza bolgokiin keregiigi bodotoigoor bejelyylke josotoit. Tyryy zergede oroko jabadaliin telee temeceze „kolkoozuudiigi bolşoviig, kolkoozniguudiigi çanga çadaltai bolgoko“ gesen nek. Staalinii zaabariiigi bodotoigoor bejelyylke zuuraa socialiis meriicee ba udaarnigçalgiin meetodiigi ergeneer keregleke josotoit. Kedee garaad kedelmerileke taanariin meriin ketelberi bol BK(b) Namiin TK-iin nojaabriiin pleenymiin, Kizaariiin ba MK-iin III dugaar pleenymyydiin ba BMASSR-iin soveeduudiin 6-dugaar kuraliin delger togtoolnuud men baina.

Ede togtoolnuudiin yndeseer mal azal, kabariin tarilga, sojol bolbosoroliin kedelmeri, ulasiin uridaki ujalganuudiigi gyicedkeke ba bişe bişe olon janza kedelmerinyydiigi ynekeer bolşoviigi temeceleer jabuulka tyryyçiin eelzeenii ujalga baina.

Odoo yjede angiin temecel ulam kurcadaza begeed, kubiskalta seremziigi deere ergeke çukala baina.

Kedee azaliin komuniis deede surguuliiin reegtor neker KIIMDE

BK (b) Namiin Kizkom bol, tanai surguuliiin tyryyçiin tabilgaar daşaramduulan stydieentener ba suragçadta kaluun bajariigi kyrgeze amarçalna.

Gancala BK (b) Namiin TK-iin ba udaridagça nek. Staalinii Leeninii bolşoviigiin bodolgoor, Buriaad-Mongol ulas bol, zebken azakuin baiguulaltaar tyrgen urigşaa jabaza baina bişe, men niitiin sojol gegeereliin kemyyzyylgiin keregte, ee sediingee deede mergezeltei yndesenii kaadriigi baiguulka keregte urigşaa jabaza baisani menee ederiin tus surguuliiin tyryyçiin tabilga gerçelene şuu.

Kizkomiin naidakani bol, zaluu tuskai erdemted bol, malazaliigi delgeryylke ba bekizyylke, kolkoozuudiigi bolşoviig çanartai ba kolkoozniguudiigi çanga çadaltai bolgozo, Buriaad Mongol respyyblikee soveed sojuuziin tyryy respyyblikenyydiin zergede oruulkiin telee kyçeteigeer kedeleke bezert geze naidana.

BK (в) Namiin Kizkomiin sekretaar Korşynoov

KIIM

B-M. Kedee azaliin Komuniis deede surguuliiin reegtor

Socialiis tariaalangiin azaliin emkidkegçediin ekin tyryyçiin tabilga

Kolkooziin kedeleen bolbol byke delekei deereki aguu jike agraariin kubiskal men, ene kadaa ezelen absan kynyydiin too olonii tiin, teeknigiin bolood psiikoloogiin şinedkeiin gyn genzegiin talaar aguu jike baina Katuu çanga darlalta, keterkei jike ygiitei jaduu ba ykelte baidalaas çelee azal ba gyiced ynete bolboson baidalda, bydyylig teeknikees traaktor ba kombainada, erdem biçeg ygei ba ykeze baisan şazanii zanş alaas marksiizm—leeniniizmiin şine materialiis yzelde orson baina.

BMKAKDS-iin reegtor neker KIIM

Olon milioon tariaaçan arad temenii d nda odoo jamar gigaanta jike tyykete yyskeliin azal jabuulagdaza baisaniigi ygeer keleke ton berke baina.

Proletaariiin kubiskal bolbol olo niitiin darlaltiin yje nasanii zuzaan koltosiigi kuu tataza, kyn terelkitenii zol ba çadabariiin baragdaşagyi altan uurkaigiig neeze, socialiis baiguulaltiin azalda zoriuulsan baina.

Kedee azaliin komuniis deede surguulinuudta „ulas teriin ergen bolbosoroliin kamta kedee azaliin, agronoomi ba malazaliin talaar tuskai erdemiigi gyiced medeke“ kolkooziin kedeleenii udaridagçadiigi bolbosoruulka ba zebsegleke ton jike kariuucalgata zorilgo tabigdasan baina.

Iime udaridagçadiin urida: ulas teriin talaar mergezeke, deede zergiin teeknikiigi sain şudalka, olo niitiin entyziaazmiitai aguu jike çadabari ba yyskelte kyciigi emkidkeke ba zoriuulka çadabaritai bolko metiin ton çukala ereltenyyd tabigdana.

Byke Kolbootiin Komuniis (b) Namiin Teb Komiteed bolbol Komuniis Deede surguulinuud kedee azaliin komuniis deede surguulinuud bolgon şinedken baiguulka tajaa kamta eerlingee 1932 onii sentiaabri 21 ederiin togtool dotor „iime kaadranuud ygeigeer kedee azakui ba nam-soveediin udaridalga bolbol oiriin zilyydte eerlingee zorilgonuudiigi gyicedkeze çadaka gyiced argagyi baidalda orozo bolno“ geze tooloson baizai.

Buriaad-Mongol ulasiin Jerbaanoviin neremzete Kedee azaliin komuniis deede surguuli bolbol Buriaad oronii kedee azakuin talaar nam ba zasagiin gazaraas tabigdasan zorilgonuudiigi bodoto azal kereg deere bejelyylke tyykete yiliigi gyicedkeke gesen surguuli bolno.

Iime deerees kedee azaliin komuniis surguuliiin ekin tyryyçiin tabilga bolbol ton jike ulasteriin çanartai baina.

Socialiis tariaalangiin azaliin emkidkegçediigi beledkeze baigaa darkanii gazar bolko Kedee azaliin komuniis deede surguuliaar menee eder tabigdaka şine ot iaad Jerbaanovton bolbol tiime jike olon bişe bolboç, kolkoozniguudiigi caaşadaa emkidkeke ba azakuin talaar bekizyylkiin, kolkoozniuudiigi gyiced bolşoviig ba kolkoozniguudiigi çanga çadaltai bolgokiin ba Buriaad-Mongoliigi Soveed kolbooto ulasiin dotorki tyryy jabaa respyybliknyydiin negen bolgon kubilgakiin telee eris tes, katuu çangaar temeceke bolşoviig otriaad men jumaa.

Jerbaanoviin neremzete Kedee azaliin komuniis surguuliaas tabigdaza baigaa 39 neked bolbol BK(b) namiin Teb Komiteediin kedee azaliin keltes ba Moziin komiteediin bodoto operatiiv udaridalga dooro jabaza ba tus surguuliiin surgagçadiin byke kolegtiiviin ebtei ba kaşargyi azaliin açaar surguuli-yiledberiiin tesebiigi amzaltataigaar gyicedkesen baina Daaza absan keregtee ton sainaar ba ynen sanalaar kandasan ba gabşagai azaliin yliger zişee yzyylegçed zebel: SURGAGÇADAS KODAKOOV-tyykeçe (kaafidriigi erkilegçe), AARSK-kiimig, OSOOSOVO-matemaatig, TYGYYTOV zooteeknik (kaafidriigi erkilegçe), IVANOOVA-zooteeknik, BRIIZECK oros kele surgagça, SISIIKIN agronoom (kaa fidriin erkilegçe), BAŞ KYYJEV-ekonomiist g. m. kynyyd bolno.

Surguuli-yiledberiiin progaamiigi gyicedkeke tukaida jabuulsan ederbyriiin azal kedelmeri bolbol teooriiin talaar, teooriigi socialiis baiguulaltiin praagtikatai kolboko talaar kojor teeşe temeceke surgaka jabadaliin meetedyydiigi BK(b) N.-iinTK-iin dergedeki reekternyydiin zebşeldeenii syylş in togtooliin eriltede taaruugaar eris şuud sinedkeke ba socialiis meriicee ba gabşagaiçalgiigi ergeneer jabuulza, surguuliiin çanariigi saizaruulkiin telee bolşoviig josoor temeceke zamaar jabaza engersen b ina.

Socialiis meriicee ba gabşagai çalka jabadal bolbol suragçadiin dunda 100% jabuulagdasan baina. Tabigdaza baigaa suragçadaas surguuliiin bi olon niitiin dunda jabuulka azal in ialaar onco ilgarça garagçad bolbol kojor ziliin tasagaas Matkeejev, gegçiin nom yzelgiigi oilgosonii temdegleliigi yzebel erkim 20% ba sain-80%. Ili jii C. men adli. Byyrkiin erkim 40% sain 60%. Şagdariin-sain 100%. Komsomooliin tasagaas: Balkaanova sain 75% ba kangaltatai 25% Madaajev-men adli baina.

Ene neked bolbol gabşagai surasanii telee surguulidaa, kolkoozuudta yiledberiiin bodoto azal kedelmeri jabuulsanii telee MTS-iin poltiotdeelnuudiin naçaalniguudaas olon şagnal (preemi) absan baina. Edener bolbol „Jerbaanoviin neremzete Kedee azaliin komuniis deede surguuliiin kyndete tuskai ulaan debterte“ oruulza beçesenii nerede kyremeer zon men.

Buriaad-Mongol ulasiin Kedee azaliin komuniis deede surguuli bolbol ene eder jamar kedelmeriçediigi garganab gekede: komsomooliin aimagiin komiteediin sekretaar, bolko 1 kyn. komsomooliin aimagiin komiteediin sekretaariin orlogço 2 kyn, komsomooliin aimagiin komiteediin surgagça instryyktor 3 kyn, tomo tomo kolkoozuudiin tyryylegçener bolko 3 kyn, sovkoozuudiin feermiin erkilegçed bolko 3 kyn, sovkooziin politotdeelde 1 kyn, rajoonii kolkooziin surguuliiin surgagça bolko 1 kyniigi eke baina.

Tabigdagçadiin urida baigaa zorilgonuud jike baina.

Sajakan engersen byke buriaadiin zurgaadugaar jike kural bolbol **leenin-staalinii yndesenii poliitikiigi** zebeer gyicedkesenii yre bolko socialiis baiguulaltiin byke froonto deere ilasan aguu jike ilaltanuudiin dyngiigi gargakiin kamta azal kedelmeriiin dotor, ilangajaa mal azaliin probleemiigi şiidkeke ba respyyblike dotorki kolkooz ba sovkoozuudiigi caaşada emkidkeke ba azakuin talaar bekizyylke jabadalda ton jike tasaldaluud ba dutamag zyilyyd baisaniigi temdeglesen baina.

Soveeduudiin zurgaadugaar jike kuralaar tabigdasan zorilgonuudiigi kurdabçalan gyicedkeke jabadal bolbol **BuriaadMongoliigi** soveed kolbooto ulas dotorki mal azalta tyryy respyyblikenyydiin negen bolgon kubilgaka jabadal bolno.

Buriaad-Mongol ulasiin kedee azaliin komuniis deede surguulida suraza garagçadiin eesediingee bodoto azal kedelmeri deere „socialiis tariaalangiin azaliin emkidkegçiin“ deede nerede kyrke, Buriaad-Mongoliigi soveed kolboto ulas dotorki negen tyryy, çanga çadaltai ba bolboson respyyblike bolgon kubilgakiin telee bolşoviig josoor temeceke baisani azag sezeggyi baina.

Ergen jike bolşoviig erdem bol bosoroloor uragşaa dabkijaa.

Moziin komiteediin amarçalga

Nek. Jerbaanoviin neremzete Kedee azaliin Komuniis Deede surguuliiin suralcaliin kyyrsiigi amzaltatai gaar çudalza anka tyryyn garagçadta, BK (b) Namiin Moziin komiteedoos bajariigi kyrgene.

Kedee azaliin Komuniis Deede surguuli bol BK (b) Namiin TK-iin ketelberieer, socialiis josoor şinedken baiguulagdaza baisan, respyyblikiin kedee azalda kedelmerilke komuniis kaadriigi beledkeze çadaka aikabtar kycetei kyyznica bolzo baina.

Ene zaluu bolşoviiguudiin, baakan otriaad kedee azalda garça kedelmerilke zuuraa socialiis meriicee ba udaarnigçalgiin tugiigi ulam eedeni ergeze, kolkooz sovkoozuudiin azalda şinenyyd amzaltanuudiigi tuilaka çadabaritai begeed, socialiis gazar tariaalan azaliigi kelberşegyi emkidkegçed bolzo çadaka beze geze BK (b) Namiin Mozkom bata jikeer naidana.

BK (b) Namiin Mozkom bol Jerbaanoviin neremzete kedee azaliin Komuniis Deede surguuliiin stydieenteneriin kollektiiv, eesediingee ketelberilegçed ba surgagçanartai kamta, socialiis kedee azaliin şine teeknikiigi çudalka ba tyynde bolşoviig kaadra beledkeke tukai kelesen inag udaridagça ba bagşa nek. Staalinii zaabariiigi bejelyylkiin telee kyce çadalaa keden dakin eskeze, bolşoviigiin josoor ulam erçemteigeer temeceke beze geze naidana.

BK (b) Namiin Mozkom

Kedee azaliin komuniis deede surguuliiin reegtor nek. KIIMDE

Tanai surguuliiin tyryyşiin tabilgatai daşaramduulan bykii surgagçanariin kolegtiiv ba taanarta kaluun bajariigi kyrgeneb.

BMKAKDS-iin şeef nek. M. JERBAANOV

Buriaad-Mongoliin socialiis tariaalangiin azaligi jeree edii cagta emkidkeke, odoo tabigdasan stydeentnerte bolşoviigiin bajariigi kyrgeneb.

Mergezeltei komuniis kaadarnuudiin beledkelde tanai tuilsan amzalta bol, namiin TK ba inag udaridagça nek. STAALIN bolon BK(b) N-iin Kizaariin Komiteed nek Raazymoviin ketelberi doro jabaza tedenii zygees manai respyyblikte eder byriin tuslamza kyrgeze baisanii aça yre men bolno.

Tanai tabilga bol ulas teriin çukala udka çanartai baina. Metaluurganuudiin deligaacanuudtai jarildaka zuuraa nek. STAALINII zaasanii josoor gol zyil bol teeknikiigi ezelsen kynyyd men bolko tula, kedee azaliin komuniis deede surguuliiin beledkesen kaadarnuud bol, bidende ton ynetei ba çukala keregtei baina.

Nam bol taanariin niuur deere manai kolkoozuudiigi koişololtogyi bolşoviig bolgoko, kolkoozniguudiigi çanga çadaltai bolgokiin telee temecel jabuulka ba kedelmeriiigi emkidkeke şine emkidkegçediigi kylieeze baika begeed, tabigdasan stydeentner bol, ene daiçalkui zorilgonuudiin telee nam ba kolkooziin keregte bejee egen kizaarlaşagyi itegemzeteigeer temeceke beze geze bi naidanab.

Enyyn deerees juun garanab gekede, manai namiin erkim teleelegçediin negen, inag nek. Kiiroviigi korlon alasan Troocko—Zinoovjeviin gryypiin ylegdelnyyd, kubiskalda esergyy agentuurnuud ba eldeb engiin oportyniistnar bolon angiin daisan etegeedtei temecekedee kamagiin tyryyn kubiskalta seremziigi deere ergeke kereg garana.

Staalinii TK ba manai inag bagça nek. **Staalin** mandatugai!

Tanai gariigi çanga ad kaad yldegçe

M. Jerbaanov

Kødøø azaliin komuniis deede surguuliiin kyndete şeef— BK(b) Namiin MK-iin sekretaar nøk. M. N. JERBAANOVTO

RAAPORTA

Tyykiin kaaũrıigi daagça
Nøk. KADANOOV

1932 onii nojaabri sarada əmkidkegdesen çinii aldar neremzete Kødøø azaliin Komuniis deede surguuli bol kødøø azakuin „proficionaal kubiskalçad" møn daiçalkui emkidkegçediigi anka tyryynee gargakatajaa daşaramduulan kotəlbərilegçə kyndete çamdaa raaportalaja.

1. Kødøø azaliin komuniis deede surguuli bol 2 ziliin bolzorto kolkooziin ba 1 ziliin bolzorto komsomooliin gryypenyydiin suralcal yiledberiiin prograamiigi bol zorcooni amzaltatai gyicedkebe.

Ene amzalta bol BK (b) Namiin Təb Komiteediin kødøø azakuin keltesiin ba Mozkomiin kətəlbəri doro byke surgagçadiin ebtei ejetei ba ecelte cucalta ygei kødəlməriiin bolon ilangajaa kyndete çinii bejiia kətəlbəriiin açaar tuilagdaba.

2. Bidener bol ene urasaza baigaa suralcaliin zil dotor kətəlbəriiin sisteeme ba suralcal kø yy zeliin keregiin təsəblelde bolon zarim kaafidranuudiin kødəlmeride, tyynii suragçadtaa zaaka arga majagiini oncolko, təbçolko tukai tusagaar sanalaa tabisan bainabdi.

Ene bygediin ecestə bidener bol suralcaliin çanariin teləə temcel dee nelieedgyi jike amzalta tuilasan bainabdi. Ene amzalta bol odoo dyyrgeze garkajaa baigaa suragçadta şalgalta kiisen kødəlməriiin dyn deerees karagdana. 2 ziliin bolzorto kolkooziin gryypede 27,6 proc.-ni erkim 47,9 proc.-ni sain, 24,5 proc.-ni kangaltatai ba kangalta ygei kariuucasan negeç kyn bai gaagyi. Nege ziliin bolzorto komsomooliin gryypede 3,6 proc. erkim, 35 proc. sain, 60 proc. kangaltatai, 1,4 proc. kangaltagyi—iime ceg nelteteigeer dyyrgebe.

3. Øngersøn zilde kødøø azaliin tuskai suralcalnuudiin baaza nelieedgyi bekizesen baina. Agronoomiiin, malazaliin, Kiimiin ba kødøø azakuin maşiinanuudiin mikanizaaciin kabinieeduud jørønkii gol teləb kangaltatai təkieøregdəsən baina.

4. Øngersøn kabar B jandain MTS-te yiledberiin dəøşøliin kødəlməride garsan 2 ziliin bolzorto gryype bol, tus kødəlməriee kangaltatai øngørgøsøn baina. Odoo dyyrgeze garka geze baigaa suragçad bol azaliin emkidkelgiigi ba nam—niitiin kødəlməriigi sainaar tabisanii bolon kabariin tariligiigi bolzoroosoni urid dyyrgesenii tula tus MTS-iin kolkoozuud ba ulas təriin kelteseer şagnagdasan baina.

5. Sociallis məriicøø ba udaarnig çalga bol bidenii kødəlməriiin gol meeted bolzo çadasan. Dyyrgekejee baisan gryypenyydiin 70 kubiii udaarnı ujalganuudaa cag yrgelze, narin nigtaar gyicedkeze çadadag ynekeer udaarniguud bolko juu.

Enyynii kamtaar bidenii kødəlməride nelieed jike dutagdalnuud ba berkeşeeltei zyilnyyd baika juma.

1. Nam kømyyzeliin kødəlməri bol øøriingøø ulas təriin çanariin zergeer kødøø azaliin komuniis deede surguuliiin yndesen zorilgodo kyreze çadaagyi, josotoi şatadaa garaadyi. Gol dutagdalni ge kede, mønøø kyrter namiin kødəlməri bol surguuliiin bykii baidaliigi kuriaaza çadaagyi bı aimag rajoonuudiin kətəlbərilekə kødəlməriçədiigi beledkeke keregtenı deede zergiin yriigi olko geze bodomzologdoson niitiin kømyyzeliin ba sojol bolbosoroliin kødəlməriiin gyiced yre-abtaagyi baina.

2. Bidener bol yseg biçeg bagamededeg aad, ulas təriin ba azakuin kødəlməriiin dərəşəlnyydeer bajalig nəkødiigi 2 3 ziliin turşada ulas təriin ərgən beledkeltei bolgokiin kazuugaar kødøø azaliin teeknike, agranoomiin ba mal azaliin tuskai erdemyydte şudalsan dyyren mergezeltei kødəlməriçødiigi gargakiin suralcaliigi gyicedeer emkidkeze çadaagyibdi.

3. Teooriiin kyyrsenyydiigi yze kedee, ilangajaa malazal, agranoomi ba yiledberiiin emkidkel tukai niutagiin bajalig materiaalnuudiigi ton sulaar kereglenebdi. Møn suralcaliin eldeb tusalamziin zyil zurag geke metiigi dutamagaar aşaglanabdi.

4. Erdem ukaanii şenzelekii kødəlməri erkileke, ilangajaa kødøø azakuin tuskai suralcalnuudta şudalsan erdemtei deede zergiin suragçadaar tuilgyi jike dutamag.

5. Suragçadiigi odoo øbøl elsyylke jabadal bol tus surguuliiin kətəlbəriiin ba ilangajaa zarim aimaguudiin (Aga, Kiaagta, Bargazan, Zakaamin) namiin komiteeduudiin oportuniis josoor kandasan deerees zøbkøn 50 kubi gyicedkegdesen baina.

6. Bidener bol kabinieed laboratoori emkidkekiin ba suragçadiigi bailgaka ger bairaar tuiliin jikeer dutamagdanabdi.

Ene dutagdalnuud ba berkeşeelnyyd bol kyndete şeef—nøkør Mikiei Nikolaajviç JERBAANOV-çinii bolşoviig kətəlbəri ba tusalamzaar zasagdaka ba dabagdaka baina.

Bide, Kødøø azaliin komuniis deede surguuliiin kødəlməriçød bol, bykii kyçe çadalaa gargaza socialiis kødøø azaliin şudalsan erdemtei ba bolşoviig emkidkegçediigi beledken gargaka bykii kødəlməriee byri deede zergede gargakabdi geze bjenyydee ujalgalnabdi.

Surgagça zooteeknig
Nøk. TYGYDIIN

BK(b) Nam ba tyynii gaikamşig udaridagça, bolşoviizmiin aguu ii ko teooreetik ba strateeg nøk. STAALIN mandatugai!

Manai inag şeef, naidamtai bolşoviig nøk. JERBAANOV mandatugai!

Buriaad-Mongoliin Kødøø azaliin komuniis kaadriigi beledkegçe kyyznice—KAKDS mandatugai!

Re ktor KIIM.

Suralcaliigi erkilegçe CISIIKIN.

Namiin komiteediin sekretaar RIIBAKOOV.

Yiledberiçenii ebleliin komiteediin tyryy ILIKOOV.

Komuniis deede surguuliigi dyyrgeze garsan udaarniguud BYYRKIN, BAALKANOVA, ŞAGDARIIN.

Kolkooziin tasagiigi daagça ba zooteeknig—suragagça nøk. IVANOOVA

C. NOMTIIN

Liiznigyyd¹)

Omog
Kəbyyd
Ulaan
Ceregyyd
Kaltirkai
Solzorkoi
Kabtagai
Liizeeree
Carluun
Cagaan
Casan
Deegyyr
Kyr casa
Coolongyigeer
Kyiten zabarta
Daarangyigeer,
Ergiigi
Ilbeze
Ermegiigi
Karaiza
Takimaa
Bokiigood
Tarkiaa
Əliigəəd
Çanga
Çandaasanii
Çadal
Medyylen
„GTO“ giin
Noormo əkəə
Bakatai
Kabatai
Bai
Buliaaldaza
Arban kilomeeter
Alas uriidan
Şuumaiza
Kaliuukaidaza
Subarin
Jireb‥

¹) Canaar jabagçad

Şara Kaliuun

Zakiaa¹)

Maarks-Leenin Staalinii
Mandasan surtal şudalsanaa
dərşəl deeren delgekeer
Kədəə garkaa bainat.

**

Kamag Buriaad-Mongoliin
Komuniis deede surguuliin
Anka tyryyn gargasan
Aldar olson nəkəd.

**

Omog ulaan zyrkendee
Oison erdem surtalaa
Azaldaa abaçaad şingeekiin
Amzaltiigi tinai kysenem.

**

Ere zorigoo erçelze
Yyskel keçeel eblyylen
Zon kyntejee zolgoldood,
Zoloo dəriəə zoklookot.

**

Daisan etegeed angitajaa
Daldirin ygei temeceze,
Zadagai dutuu kojoroo
Zalan gagnan şireekel!

**

Bata naidaltai taanarai
Bolşoviig namiin zakiaagi
Bataar caaşani bejelyylkeer
Bəkəər erçeliit tuniaagaa.

**

Kedəə azaliin komandiirnuud
Komuniis erdem şudalagçad
Taliaan gybee talmaigaa
Tariaalangaar byrkeeket.

**

Aguu nemzee daidadaa
Aduu malaa əskezə.
Vostoog kiliin tulguuri—
Buriaad oronoo bajazuulit.

¹) BMKAKDS-gi tyryyn dyyrgeze garagçadta zoriulbab.

Mossoveediin negedygeer pleenym bolbo

MOSKVAA, 5 (TASS). Janvaariiin 3-do Moskvaagiin kotiin soveediin 11 dygeer zarlalgiin 1 dygeer pleenym bolbo. Tus pleenymiigi ko tiin sunguuliin komiisiin tyryylegçe nək. Bulgaanin nee be.

BK(b)N-iin Prolitaariiin raj. oonii komiteediin sekretaar nək. Kylikoov gegçe pleeny miin namiin bələg ba naisla liin jikeeken aza yiledberiiin oronuudiin deligaaduudiin zygees nək. Bulgaaniniigi Mossoveediin tyryylegçe bol gon sungakiigi duradkalga oruulba. Naislal Moskvaagiin emkinyydiin erkim bolşovii guudiin negende kazaişagyi naidalaa medyylze, bykii plee nym bol ene duradkaliigi şai şaan bajar kyrgebe.

Kotiin soveediin sostaavcoo kamta 60 kynyyd sungagda ba. Moskvaagiin soveediin idebkitei deputaaduudiin ne gen Laazari Moiseejeviç Ka ganooviçiin nereni nergime aliga taşalgaar ugtagdaba. Deputaatnar bol Moskvaa giin bolşoviiguudiin aldarta uda idagçada kəl deeree bo son bajar kyrgebe.

Zakiaada nemeze orson du radkal ba Moskvaagiin sovee diin oiriin bodoto zorilgo nuudiin tukai nək. Bulgaanin iledkel kiibe. Iledkeliin syy leer daguulan kelelge neeg-debe. Priziidiymiin stooliin caana azalçadiin inag udari-dagça nək. Staalin ba tyyn tei kamta nək. nək. Moolo tov, Kaganooviç, Ordzonikiid ze, Voroşilov, Mikojaan ba Çubaari orozo jirebe.

Daguulan kelelgiin dyyr senii syyleer pleenym bol zaklaado nemegden orson bykii duradkaliigi bogoni cag dotoroo karaza yzeke gesen şiidkeberi ababa.

Moskvaagiin moziin sovee duudiin 3 dugaar kuralda Moskvaagiin deligaaduud kamta 74 kynyyd sungagda ba.

Moskvaagiin prolitaarnaas tus deligaaciin sostaavco nək. STAALIN sungagdaba. Bykii zaalcoo baigçad kəl deeree bosozo agui jike udaridagça da bajariigi kyrgebe.

Nək. STAALINII koinoos Moskvaagiin moziin sovee duudiin kuralda doroduragag dadça nəkedyyd sungagdaba nək. nək. Moolotov, Kaganooviç, Kaliinin, Voroşilov Ordzonikiidze, Kyibeşev, Kossioor, Andreejev, Mikojaan, Poosteşev Petroovski, Rydzytaag Çubaari, Ždaanov, Jenykiidze, Syliimov, Maksiim Gooriki, Jaagoda, Manuiilski, Litviinov, Gamaarnig, Akuulov Jezoov, Koosarev, Bydeenii ba bişenyyd.

Nək. Kamaarov gegçe na miin TK-nək Staalinda ilge ke bajar kyrgelgiigi unşaba. Dakin şineer udaan cag do toroo aliga taşalgiin abiaan nerjebe.Bykii zaalcoo baigaa çad „Internacionaal“ duulba. „Nəker Staalin mandatugaai“ gesen nergime kaşkargaanii dunduur nək. Bulgaanin bol pleenymiigi kaagdaba geze sonoskobo.

Kiliin caana

Kitadiin ulaan ceregiin dabşalta

LOONDON, 5 (TASS). „Taims“ soninii Gonkoonko baigaa kores pondeentiin medeecelee Gyiçzon proviincedo baigaa Kitadiin Ulaan ceregiin keseg bol Gyidiin geze pyynketiigi ezelze, proviinciin naislal Gyijaan kotoos 25 miliin gazarta tgtozo baina gene. Ulaan ceregyyd bol Gyijaanaas kolto zygte baigaa Ven-Aant ko tiigi dobtolzo baina geze kores pon teento bol medeecen.

Fraanciin soninuu diin cegnel

PARIIŽ, 5 (TASS). Fraanciin „Er nyyveli“ geze sonin bol so veedin kebtel sonindo tolilogdo son şine ziliin dyn tukai zyilyy diin udkiigi todorkoigoor karuu lan biçeke zuuraa soveediin keb lel soninuud bol olon ulasiin koorondoki baidaliigi todorkoi bol zəbəər cegnene, mən tyyn ze len tedenii temdeglelge bol eb nairamta baidalda zoriuulagdasan geze temdegelbe.

„GTO“-giin noormo əgəbə

Buriaad Mongoliin morito ceregiin poolkiin erkim liiznigyyd 40 garan ulaan ceregyyd n jaabriin 24-nii edər 10 kilomeeterte urida za „GTO“ giin noormo əgəbə. Žabiin ba Kəyymov gegçed tyryy zergiin suuri ezelbe. Ene bol odoo ziliin əbəliin makabodiin şurguuli ekilkiin ekin bolono.

Cog—Nom.

Katoog kezee belen bolkob?

Ulasiin tipograafiin dergede koni kiigaar jabaka gazar (katoog) neeg deke gez kedelmeri jabuulag daza baisanç bol, tereni dyyrkiin tuil ygei. Çamduulka josotoi.

Ceden.

Tərilgiin beledkel

Yrese kaalgiigi baakanç unzagairuulza bolkogyi

Žişeete josoor beledkeke

Kiaagta. Ara-kireetiin somon bol maşiina zasabar ilgi 70 proc dyyr gesen ba yresenii ba mənkelelgiin foondonuudiigi gyiced kaasan bai na.

Tus somonii Raazymoviiin ba Jerbaanoviin nerem ete kolkoozuud bol tarilgiin beledkeliigi dyyrgeze kedelmeriin tesebiigi zokioozo ekilbe.

Ene kojor kolkoozuud Kiaag tiin aimag dotorki byke kolkoozudta žişee karuulba.

A

Çanariigi şalgabagyi

Mukarşiber. Sutain somonii „Moolotov“ kolkooz maşiina zeb segiin zasabariigi dyyrgee. 42 plyyg, 16 bornoi ba 1 seejelke zasaba. Mən tariaa kadaka maşil-nanuud belen bolgogdoo.

Dutuu zyilnyyd gebel: maşiina zebsegiin zasabariigi çanariigi şal gaka inspeekter şalgaza yzesengyi ba zasagdasan maşlinanuud bri-gaadanuudta tuşaaza əgtəəgyi bai na.

Maşiiniin zasabariigi sainaar engergeke jabadal bol kabariin tarilgiin ilaltiigi şiidkeke baina şuu.

B.

Tasalduulba

E Bulgad. Oloisk bələgiin „Leeningraadiin proletaariinar“ geze kolkooz bol maşiina zebsegiin za sabariigi ekileedyi baikaş gadna, yreseeç kaigaadyi baika jum. Tus kolkoozoiin pravleeniide kedeçeneen maşiina zasagdaka josotoi gez medeke kyn baikagyi.

Tus kolkoozoiin sçetovood Bul gaatov gegçe niudarganiı kybyy bolı. Tere bol kabariin tarilgiin beledkeliigi tasalduulbı.

G.

Maşiiniin zasabari tasaldaltai

Agiin MTSS iin karijaata kolkoo zuud bol kabariin tarilgiin maşii-na zebsegiin zasabari ekileeəd. 200 garan plyygyyd. 525 bornoi ba 26 seejelkenyyd zasabari kyliee eze kebtene.

Agiin somonii „Mənkə Azal“ geze kolkooz bol əngərəçəə kaba riin tarilga dyyrekde maşiina zeb segyydee pooli deere orkison aad, zasakaas baitugai cugluulzag abaagyi.

Mogoitiin MTSS-iin karijaata koozuudta kedeçeneen maşiina zebsegyyd zasabari kereglekee jamar zyilnyyd kereglegdeke ba saniigi MTSS-iin medelde gyi suuna.

Basa Alkaniin „Bolşoviig“ e Tabtaanain „Namiin 17 dugiin kural“ geze kolkoozud maşiina zebsegee kedəəgyi kajasan gyi baidalaa yrgelzelseer baina.

B. Kəbyyn

Zasabariiin çanariigi saitar şalgaka

Alairlin aimagiin „Ulaan-Nilkai“ geze kolkooz bol ankan tusgoor 10 zil gyicesenii sain edərlelge engergekee baina.

Yresenii ba mənkəlelgiin foondonuud kaagdaa. Maşiina zebsegyd zasagdaza baina. Plyyg be ba seejelkenyyd belen boloo. Kabariin çanar sain baina.

C. Nomtiin

Udaarnig agnuuçadta şanal olgobo

Bargazan. Barzagotpyşnilniin tus aimagiin tasagiin dekaabriiin 15 nii ederin pravleeniiin zəbləə geer, daarnig angçad Neestrikaa, Molçaanov, Mikailov gegçed 1535 tək. Çyproov, inokeentijiv, Sergeejiv gegçed 1464 tək. 4-dygeer kvaartalaa ulastaa tuşaan oruulsanii tula № 8 „TOZ“ geze baga kaliibriin 1—1 buugaar şagnal olgogdo bo

Deere dursagdasan angçad bol, 35 onii agnuuriin coo (sizooncoo) byri jike geze, odoo kedelmeridee senniin ilgaangyi temeceze gadna, 35 ondo respyybliki garmain oroldozo jabana.

Z. B

Zergelze suugaa 2 kolkooziin morid tukai

Aga. Mogoitiin somonii Cecegiin neremzete arteel ba Jerbaanoviin neremzete arteel kojor zergelze baisan kojor goldo suudag jum.

Ene kojor kolkooziin morid ja mar baidaltai baidag jumaab ge ze sonirkokodo-iime ba na.

Cecegiin neremzete arteeliin tariaa nii brigaaduud 20-30 moridiinbaira uridiin dunda çadatai azalçadiin jeriin əbəlzeeneees muu. Iige ba baidalda ayalçasan kəşəməl „korioo“ dotor (nege gazar) 10-15 morid kaagdadag. Enyyn dotoroi oroko do əbedeg talaina tontogool jarjaza. kynii jabaza bolkoor bişe, mo ridtoo əgesen əbəsenii 10 kubiini tontogooloor kudkagood, moridiin ideke argagyi bolçodog baika jum.

Moriçoo kojor bysegyiçyydni koriooogoo arilgakaas baitagai, mo ridtoo diildeze, caigaaç uuka zabsar olzo jadaza, baidag

lanzatai baika juum Ynen deeree bol tariaanii brigadiiin zygees çan gakan zakiaa. zaabari dutamagdakarala tabika tukai zasagiin gazariin zaabariigi kereglegdəə i baisaniini gerçelne.

Jerbaanoviin neremzete kol ooz iin 30-40 morid bol 5 6 tasalga dotor sain-muugaaraa ilgaatai baidag. Tasalga dotoroi negeç moncogor tontogool baikagyi.

Jaa adaa imeb gekede, kojor ondoo çanartai kedelmeritei ba azaliin emkidkeltei. geze kyn by kende ilerkei beze.

Cecegiin neremzete kolkooz bol morid teisee sanalaa tabiza, baina baidaliini eris sa zaruulka josotoi.

Enyyn tukai nam ba zasagiin gargasan togtoolligi kolkooznig byken medeze, bodoto deereni be lelyylke ujalgatai.

K—Geşyyn.

S. Zvierkoov

Žadiin azakuin too byridkeliin ypravleeniiin naçaalnig

Maliin biçelge--manai çukala zorilgo

1935 onii janvaari 1-ees Byke kolbooto ulas dotoroo (enyyn do toroo Burmongoliin respyyblikede) janvaari 1-de baisan maliin biçel ge engergegdene.

Ene biçelge bol malazaliin kəg zəltiin gyrenii tesebiigi eesedliin gee gazar oron dotorki malazaliin baidal tukai onco todorkoi ba yn dese bairka medeenyydeer kanga ka gesen zorilgotoi.

Ene biçelgiigi Aradiin azakuigi byridkeke oorganuud bol nam so veediin ba niitiin emkinyydiin zy gees idebkite tusalamzlin kamta engergene.

Ene biçelge bol eerlingee kem zyyr ba udka çanaraar urid kiig deen biçelgenyydees ton ondoo baika bəgeed, too medee byrid kelgiin oorganuudiin todorkoi bol derəşəde ene mənəə jabuulagda ka biçelgede adali juuma ogto baigaagyi. Enyyniigi ilerkeilkiin tula, biçelgiin ganca gol zyilnyy dini kelekede sonor bolzo egne. Zişeelkede: bykii tereliin malnuu diigi yylter ba nasanari şurgu keke, 1934 on dotoroo bolson mal syreglin ergice, ynieedin sy nil kvaartal byriin ergice, tesee liin baaziin byridkel, tezeeliin ba laanca, malazaliin kaadra ba azaliin gargaşiigi byridkeke, gazariin foondiigi dal baidaar kanga daanigi, siloos, orooson kampaaui, malazaalas gargada edlel ba tyy niigi 1934 ondo gyrende tuşaag daasaniigi yylterte malniigi biçil ynieediigi paaspartalka geke mete baika jum.

Ene biçelgede socialis seegteriin dəlmeriçedlin, alba kaagçadiin ba bişeç engiin azalnuud orolcono.

Biçelgiin amzaltatai engerkiin negen çukala zyilni bol maliin biçelgiigi todorkoilko bə tedeniigi dansalka kereg bolko jum. Ene kedelmeriigi kolkoozno—tariaa çanii seekterte Gaztarkom, sovkoo zuudta ba kolkoozuudiin direeg cenyyd bolon yiledberiin oronuud diin tedken kangaa a tasagnud bol dekaab i 20 kyrter kiize dyyr gekee baisan baigaa.

Maliin yylter todorkoilkon ba dansalsan matieriaaliigi maliin too tologoin byridkeke gol me dee bolgon kereglegdene. Iime baidal bol biçelgiin kedelmeriin bolzorooni.

Ynen deeree bol zarim aimag (Zakaamin, Ek-Bulgad, Jaruuna ba bişeç aimaguud) ba dansalka tukai kedelmeriigi ton kangaltagyi baidaltai bə lan.

Mənəə kyrter ene kedelmeriigi dyyrgeedyi tusalsan deerees yyleedyi baigaa aimaguud.

Basa iime baagtanuud baina ge zin kolkoozuud bol maliigi zootekhnigte şalguulkiin orondo kabinileedtaa sun gaad, maliin ezeneeenii asuuza yylter todorkoilkon baisan jum. (Kabaansk).

Maliin yyleriigi todorkoilko ba dancalka gazar jabuulagdakaas gadna ene jabuulga bol gairsan ygyi baitu kojor tariaalan ba ulaan kinoleed dotor ... ba kolkoozuudiin zygees ene asuudal jum kangalta

kii çanariai kojordoki gol zyilni bol kaadra tukai asuudal bolko jum. Biçelge kiike kedelmeriçedgi sungaza olko ba tedende biçel giin instryygçe ə e jabuulkiigi kamagaas çukalani bolko baina.

Manai respyblike dotoroo biçel giin kedelmeriçed ugaastaguudiin kətelberiigçede, teedeerbə kedelmeriçed gargalga 800 tukai kyn kedelmerileke joso toi bəgeed, zygeer tedener bol tədəə uutariin talaar şalgagdasan ba kiize çadakaar sain beledgegdesen baika josotoi.

Tiigeegyi bol bidener mal biçelgiigi b izorcooni janvaari 15 kyr ter sain çanartaigaar dyyrgeze ca daka ygeibdi.

Iime deerees, SSSR iin AKS bol 1934 onii nojaabri 15-nii togtool dotoroo manai biçelgede erkim kyn emkinyyd ba ərgən olon kyrter rinaarnuud zooteeknigued. de ede sunguuliin ba teeknikymyydiin kolboo bykinei kedelmeriçed ba nəkeede elsyylen kanduulka geze tooloo bolson baina.

Kedii tiime baigaa bokoo, zarim aimguud mənəə kyrter ene biçelgiin kaadranuudiigi sungaza oloodyi baina. Zarim nege ton bol bəledkeldee tyimei tomilson baigaa bisə, kedii tilmee baigaa ton: (Aga, Bookon, E Bulgad, M-Şiber, Tarbagatai, Kori ba Jaruuna).

Biçelgede jabaka kedelmeriçed bol ene deerees ərgən jabadal bol ene aimag dotoroo aradiin kolkoozuudiin kiike bykii biçelgiin kətelberi ba inspeegteriin bolzoondoo jabuulagdaka ba gaza zarim M-Şiber, Tar

na. Biçelgede jabaka kedelmeri çedte instryygçe ekə kemzeegi bişe kynyydte naidaza orkison baika jum. Iime jabadal bol iime bolkoyigi kereg bolno.

Maliin biçelgiin engergeke kem ze tukai ergen niitiin dunda oil guulamzlin kedelmeri aikabtar şi laar jabuulagdaagyi baina. Zygeer „Praavda“ sonini tyryy biçegcoo „kolkooznig byken, bykii azalçan arad bol odoo engergedke baigaa maliin biçelgiigi ertees so nosoon ba ucar udkiigi oilgoson baika josotoi“ geze temdeglegdebe sen baina. N tiin dundaki oilguulamzliin kedelmeri bol ogt yrgelze hy baigaa josotoi.

Malaa, biçelgees daldalan niuug cad yzegdebel kuuli saaziin çanga kariuucalgada kabaadduulagdaka josotoigi oilguulamziin kedelmeri biçelgiin jabuuda jabuulaza negeç togoo bol biçelgede oruulangyi geer orkingyi ulasiin engərgegdəgyi baigaa baika josotoi.

Ene bykii kelegdesenees tobçol kodo, respyyblike dotoroo maliin biçelge engergegdekein ked lmerii kangaltagyi jabuulagdaza baina.

Enyyni gol şaltgaani juub ge kede uul biçelgiin ton ike ulas terin bol bagtagaad negen kyr ba tagiin nam soveediin ba bişeç ancaa kerez kandasanaasani bolson baina.

Zarim kedelmeriçed ba engər kekə kətelberiigçedtiin engərəgçes maliin biçelge engərgeke kedəl meri bol gancakan aradiin kiike bykii kedelmeri bolol ygyi geze kelesen faaktanuud bol kaagdaa.

Iime bolood baisan baidal bol ene geseer biçelgiin kedelmeriigi egseer zasakiin erilte kiine. Tiikees daruigi cagaa ton çukala kemzee

duud ba kolkoozuudta ene geseer dorodursagdaka ton çukala kem zee jabuulaguuliia engergekə

1.Uul biçelge engərgəkə dee legdeke kaadra-kedelmeriçedee gyiced elsyylze dyygeed, tedenii yzesen ba sailgaan yzeze, naidabargiigi ba sainiigi ba beledkel sulatai biçelgede bolon biçelgiin jabaçiigi kinagçadiin uçarbal, ulas teriin talaar salgaz dasan, bəgəəd bol kanıgaltagyi jiketei ky nyydiigi tedenii oromt o oruulka çukala bolno. Ene kereze komso mool, profsojuuz ba byrid kelgiin kedelmeriçedees emkinyyd (byrid keleke tusalka bəlgəm) aikabtar ji ke yygetei baika josotoi.

2. R spyyblikiin ba aimag bol tiin emkinyyd, əesəd ngəə kara galamzaadaa abasan sosonuud eeg kolkoozuudiin mal biçelge engərgeke bolon tyyniı zorilgonuudii tukai oilguulamziin kədelmer çemtegeer jabuulka. Uul kemzee badalda angliin karşa etegeed ba tyyngii syideelgeçiigi engergeke tyyngiin syideelgedtiin korotoo sedelgenyydiin yzegdebel, eris çangaar temeceze, kuuliin ergeleer ugtoolon jasoo toi.

3. Komsomooliin emkiin şataar somon by ende olguulamzn ke daldalka jabadal bol gancakan soveed zasagta karşa niudarzaaraa sedelge bəgəəd, iime sedelgenyydiig jasoor keşeelteei kabaa oolgoltado kanduulka josotoi bykende oilgulka.

4 Kolkoozuud byken bol tus biçelgede tuslamza yzyylke brigaa da nutagiin nam, komsomooliin edebkiten ba kolkoozniguud bol kedelmeriçedees emkidkekə. Ene kedelmeriin jamar çanartaigaar baikab byridkekə bolko ba ene biçelgedeseniigi əsəddee ilerkei biçelgede jabuulgaar biçelgede elsyylen kedelmerimaricad kolkooz

niguud ba emçiin azalçad iaa tataza, tyyn deeree bio mar yreteigeer engersenii ceke.

5 Kolkoozuudiin pravle sovkoozuudiin direegcenyy lon kolkooziin MTF-yydiin detei biçelgiin urid beledkeliin to abalganuudiigi jabuulaagyi ta, biçelgede kolkoozka brigaa geseer rajoonii juu ali arad kuin biçelgiin uçaastagiin eegternyydtei kamta maliin tiigi şineer oloka biçelge maliin yylteriigi kedeed tiin ergiziz in ryylk kedel jamaraar engergedeze kee mete tyxei baika kalnoo şalgaka.

Sonin bçeg dee mal amzaltai engergeku ... ene jabuulgan ... udoi ... ba aradiin azakuin byridkel ... nam, soveediin tusla ... iliangajaa ba şuran ... mərinkiigi çukala bolgoi legdeke baina.

Uul beçelgiigi cag bo erkimeer dyygekiin tu joonuud kooroondoo socia cee batalsan baina.

Mene tyyngelen manai Aradiin Azakuin Byri ravleeni bol Alas—Duradiin AABY-gi meri san baina. Socialis meri sa teriin çanartai kamp maliin biçelgiigi kamt engergekiin tula bol ... josotoi.

Mal azaliigi cag bolgoo regte çukala bolko kolkoo riaaltaigaar dyyrgekee ... sagta oi ekə—manai

15 ziliin CAANA

Kolçaagiin zasagiigi unagaasanaas koişo arban taban ziliin oido

Baigal şadariin kubiskalta ceregiin ştaabiin BIYLLETIEENEES

1920 onii janvaari 23-da

Janvaari 17-da Gysiino nuur deere Mongolnuud ba orosuud kojoriin koorondo bolson dailaldaanda generaal Leviicki ba aluurçan—polkoovnig Izmailov gegçed aluulba, men mongol nuudta aluulagdasan orosuud—semioonovtonii 73 ykesen kynii bejenyyd oldobo, zaka gazaraar şarkatasan 100 şakam kynyyd bii ka. Mongolnuud eesedlingee aluulagdagçadiigi abaad oçoo. Japoonton Miisovoigoos Deede-Yde kyrter kodorozo garaba. Ameerikiin ceregyyd Deede Ydees janvaari 25 da garça oçoko sanaaçalgatai ka. Zyyn froonto deere Petroovsko—zavood ta baigaa Semioonovtondo dobtolon orokiin beledkeliin kedel meri jabuulagdaza baina.

Çitiin traagt zubşan Doodo—Kyribe, Kuuçan—Kyribe, Ynegetei ba busad bosolgo kiibe. Ulaantan 2000 kyn geze toologdono, zebsegeni sain, dursagdasan otriaaduud ba Kabaansko Kudariin otriaaduudiin koorondo karilcaan sergeegdebe. Baldaanileces olrtoo.

Zyyn—Koito froontoos japoonton zugadaza Çite orobo. Semioonovton egeeliin kubcasa emeseed jabadag bolson baika be geed, jerenkii zugadan arilkajaa beledkene.

Dendiinsk nutagta buriaad nek. Damba Banzarazşiin geg çe aluulba, tere buuduulkiingaa urida „Bi bolşoviig bi, Kerbee ganca namaigi menee alakada tanai minii orondo keden arbaad kubiskalçad bosozo bykii bazar aluurçadiigi kamaka—daa" ge ze medyyibe.

Medeecellin tasagiigi daagça—SEMIOONOV.

Zakiralta № 3

Semeiskiin froontiigi zakiragça nek. Leeedevte. Sootnikovo toskon. 1920 onii maartiin 1-nii eder, 16 çaas 5 minuutada

Japoonuudtai kelcee batalcanii josoor kadaa Veerkniydiinsk kotiigi menee ederiin arban zurgaan çaasaas ekilze bidenii ezelkede bolko baina; zygeer tus koto do ki temer zam şadariin gudamza, poşoolko ba vogzaal bolon (Ongocotoi doki) Divizoon staanca zergenyydiigi bide ezeleke josogyi bainabdi. Tyrme japoonuudiin me delde baina; bidenii koto orozo ezeleke kyrter tyrmiigi japoonuud sakiza baika. Japoonii soldaaduudiin ton nala rakai ba kyndeteigeer kandakabdi geze bide ujalga ege sen bainabdi. Kelceete rajoonuud dotor jeriin erketen ba diildesen keseg ceregyydiin urdaas negekenç kesee le yzyylegdeke ygei josotoi. Jere ton çanga katuu zarçam tere rajoonuudta baiguulagdaka zergeer beleg bel eg juu ali nege kojorooroo kauli busa jabadal gargag çadtai eris tes temeceke josotoi baina.

Deere dursagdasan zyilnyydiigi tanii mederemzede tabiaad, koto ba Poseeli toskoniigi ezelekiin tula morin keseg ceregyydiigi arban doloon çaasta jabuulkiigi zaki ruulsan baina bi.

Tagnuulçadiigi ilegeke zergeer kotodo ton jikeer sergiildeze oroko bi. Tanda kuuçan yyrge kebeere yldene, zygeer tagnuuliigi ton narinaar jabuulza daisan ynekeeree ygei geze medemegce arban zurgaan çaasaas ekilen paarkiigi ezeleze abkiin jabuulga kiike josotoi. Kerbec tende daisanii baibal boro karaan bolomsoor ky ceeree ezeleze abka josotoi. Koto ba paarkiigi ezeleze oroko ceregyyd japoonuudtai kelcesen kelceegi tuiliin narin sakiza jabakiigi zakiranam. Kerbee ene kelceenii zyiliigi ebdesen ken byken baibal, tere bol aradiin keregiigi urşagtuulsan tootoi bolzo bidende tuiliin ajuul tai temeceldee Japoontoi kiilgeke bolko tula kair ygei eseeke baina bi. Enyyniigi eeriingee keseg ceregyyd te medyyleed, ton sain disceplinteí ceregyydee dagun lan jabagtii. Kotiigi ezelze abamagca jerenkii zakiralta gornizoondo eke bi. Gryypiin ştaab Yytoçkim toskon do baika, *morin diviize ceregiin ştaab Sootnikovo tos kondo baika*, bi bejeeree tyryyleze jabasan keseg cereg tei Poseeli toskondo baika bi.

Japoonii karuultai juu ali byseleed baisan gazariigi dabaza ogto bolkogyi. Tokiooldozo bolko Japoonii sol daadiin ba busad ulasiin jeriin erketen ken byken niuuriin basamzalga juu ali zeriinii kokidol ogto yzeke ygei josotoi. Kelceete rajoonuudtai saitar taniuulza ab kiin tula eeree bejeeree juu ali ştaabiin naçaalnigiin ji rebel jike sain belei. Tere kelceeke baitakada bailcasan nek. Podmeerveriigi jere busiin uçaral magaad geze tanda ilgene bi.

b—d gryypiin komandiir KALAAŞNIKOV.
Ceregiin komisaar POZDEEJEV.

Staalingraad

Kizaariin namiin komiteediin sekretaar n. PTUKAADA Kotiin soveediin tyryylegçe n. BODD ANOVTO

Gabijaata kotodo bolko Staalin kotodo, tyynii yrener-zyyn urida zygte kubiskaliin tulgiigi gabijaata josoor arçalka keregte kabaadagçadta, aarmiin ceregyyd, komandiir ba ulas teriin kedelmeriçedte Ulaan ceregiin kaluun bajariigi kyrgeneb!

Staalingraad koto ba tyyniigi arçalagça 10 dugaar aarmi bol zyyn ba urida taliin kubiskalda esergyy kycenyydiin negedeze dobtolk igi kysesen katuu ber keşeeltei edernyydte, tedenii dunduur bolod şaantagaar kakalan orozo, t deniigi gyiced negedyylsen ygei baina. 10 daki aarmiin Cariican kotiigi abkaar çiglesen bata kyçer amzaltatai temecel bolbol, tere yiede Ukrainiigi ezemden dobtolood baisan Germaaniin ceregte tusa lagdasan Orosiin cagaantan bolko Doon merendeki kubis kalda esergyycegçediigi koişolo togyi kuga cokison baina.

Zebken ende neker STAALIN bol manai Ulaan komandiirnuudiin kaadranuudiigi olson ba kemyyzyylsen begeed, teden bol tyynii syyleer STAALINII kedelmeriin me todiigi f oontnuud deegyyr ulaan cereglin baiguulalta ba daisaniigi ilaka keregiin emkidkelde amzaltataigaar abça jabasan baina. Zebken Cariican kotiin şadar eerliin daiçalkui tuguudiigi aldarta coloor meryylsen morito ulaan aarmi bol yrezen urgaza bekizesen baika juuma.

Agui jike temeceliin daiçalkui zanşaliigi Staalingraadiin proliitaarnar ba kolkooziin azalçad bol aza yiledberiin gigaantanuud bolon kolkooz pooli deere elsyylen damzuulza abaaçaba.

Erketenii dinii yjede Staalin koto bol proletaariin keregiin telee temeceliin tulguuri baisan begeed, odoo Staalin koto bol agui jike socialis baiguulaltiin tulguuri bolbo. Ene kotiigi arçalan kamagaalsan ba baiguulsan nekedyydte cag yrgelziin zol ba socializmiin baiguulaltada kizagaarlaşagyi zebken ba amzaltanuudiigi debakiigi kysenem.

K. VOROŞILOV.

SSSR DOTOROO

Karasan yzesenee keleze egebe

MAKEEJEVKA, 4 (TASS). Kiiro viin nezemzete Makeejeviin zavoo diin doomeeno ceeke dotoroo cug laan bolzo, tus cuglaan deere metaluurganuudiin delegaacada kabaadagçad bol neked Staalin, Moolotov, Ordzonikidzenuudtai uulzasaniigaa tukai jariba. Ceekiin maastar Koroobov gegçe nek. Staalin tai uulzasaniigaa tukai jikeken cgtoi gor jariba.

Manai tarakiin yjede ne: Ordzonikidze bolbol namaigi nek. Staalintai taniicuulba. Nek Staalin bol minii gariigi çangaar adkaza „eeree sain kedelmeriikec, çi ee riin belenerliigi sainaar kemyyzyyl beç, kojor kebyydçeni josotoi doo menşciguud boibo, timin tula nekor Koroobov çimada bajariigi kyrgeneb" geze ke ebe gene. Enyy nees koiş o amidil baigaa cag do toroo nam ba zasagiin gazariin udaridagçadtai kreemlicod ençeer sen 7 cagiigi kezeedeç martaka ygeib. Ene cagta zaluurşasan mete bolbob geze ceke keleke bolood bainab geze Koroobov bol jarina.

Cai kiike azayiledberi

MOSKVAA, 4 (TASS). Kolboo to ulasiin cai kiideg azaltai rajoo nuud bol 1934 onii torşocoo 1600 mingan kilogramma baikuu geze cai byteebe, 1933 ondo 750 min gan kilogramma byteegdesen bai jaa.

Gazar tariaalangiin Arkomaadiin sybtropikiin urgacanuudiin deede ypravleeniin teleblelgiin josoor 12,6 milioon kilogramma cainii nab can cugluulka geze teleblegdebe. 1934 ondo 6,6 milioon kilogramma cugluulka geze teleblegdesen azai. Cai kiideg faabrikuud bol ene zi liin dotoroo 3 milioon kilogramma kara baikuu geze cai byteene.

Bazaariin cen buuba

MOSKVAA, 5 (TASS). Talka nii celeete naimaatai dişaramda za kolkooziin bazaar deereki cen buuba. Ziseelkede Jaroslaavbi kotodo şarluulsan toso bol liitriin 27 tekeriggees 22 tekerigtee orbo. Urgaciin toso 20 tekerigees 15 tekerigtee orbo. Tugaliin makabol 1 kilogramaani 6 tekerig centei bolood baina.

Irkyyde şeniiciin guril pyydiin 40 tekerig kara guril pyydiin 30 tekerig centei bolood baina

Çonotoi temecel emkidkegtii

Aga. Tus aimagta syyliin yjede juu kylieeze suudag geeşeb. Iimede aikom ba AGK ankaralaa tabiza çonotoi temeceke kergte onso zaabari gargaza daisan çonoonuudiigi usadkaza ula siin olzoborido emkidkegdiigi bodom zodoo abka ba mal aa karuusiigi nu caangadkan tabika keregtei. Çonotoi temeceke mallingaa dai saniigi daraza, tyynii arasiigi ula siin olzodo oruulkiigi tododogyi soveediin ba agnuuriin emkinyyd keden syregeer idedeg bolzo baina.

Bo. Agiins..

Buriaad Mongol respyyblikiin kolçaagtanaas çeleelegdeseer 15 ziliin oi gyicesenii sain ederlelgiigi engergeke teseb

1. Buriaad Mongol respyyblikii gi kolçaagtanaas çeleelseer 15 ziliin oi gyicesenii sain ederlelgiin byke urid beledkeliin kedelmeri bol kedee azaliin, azayiledberiin sojol bolbosoroliin ba aza baidaliin bolon ulas oronoo kamagaalka talaar kojor dugaar ta ban ziliin kojordoki ziliin tesebii gi amzaltataigaar gyicedkeze, gur badugaar ziliigini erkimeer ugtakiin şugamaar jabuulagdaka josotoi.

2. B-M. respyyblikiigi kolçaagtan ba kari ulasiin interveencees çeleelsenees koişo 15 ziliin oi gyicesenii sain ederlelge engergekiin tula Ulaan-Yde, Kiaagta ko tonuudta tuskai komiisa emkidke ke. Kedee rajoonuudta uul sain ederlelgiigi engergekiigi raiko miin sekretaarnuud ba aimgyiced komiis kaaraaninu bolon uridiin ulaan gvaardiinkidiin ba ulaan partizaanuudiin tooto kaartakanuud geke zer giin materiaaluudiigi cugluulza so nin biçegyydte tolilkiin telee respyyblikiin komiisada eke.

Sonii redaagcanuud erketenii dainda jabagçadiin duraskaal ba te denii keereenees temdeglen ab ça sonin deeree tolildog baika.

4. Kotiin soveed ba aimgyiced komuud ene geseer erketenii daimii paamitnuud ba tyynde ekesen akadyygiin mogiilanuudiigi gurimçuulka bolon çimeke kariuu calgata niuuruudiigi tomiloko, emekirez kuuçarsan paamitniiguud ba akadyygiin mogiilanuudiigi zasabarilaka bolon ygei gezartan şinedken boskoko. Men aka dyygiin mogiila deere samba ranuudiigi kadaza, tyyn deeree, bi laatai kebtegçediin nere aldaruuliigi biçeke.

5. Bykii azaliin ba ulas teriin çanartai zoriigonuudiigi erkimeer dyyrgekiin telee ereemtaigeer te meceze baisan bi enyyyli urida ulaan bai zianuudiin kubiskaliin kedelgeenii kabaadasan tosko nuud ba kolkoozuudta sojol bolbosoroliin bolon aza baidaliin jabuulagda kyrgekiin tula men gen zeeri somolon gargaza, tynee zasagiin gazariin tuskai tegteoni zoriuulka.

6. Buriaad Mongol respyyblikiin kolçaagtanaas çeleelegdeseer 15 ziliin oi gyicesenii tendeg bolgon BMASSR-iin TGK uridiin ulaan gvaardiinkid ba ulaan partizaanuud bolon tyynii belenerte ken gelelte egesen tuskai togtool gargaka josotoi. Uul togtooliin dyygelte bolzo baisaniigi aimgyicedkomuud erger şalgaza baika.

7 Janvaariin 24 de uul ederlelgiigi engergekede uridiin ulaan gvaardida ba partizaan jabasan udaarniguudiigi kyndete şalgaalin biçegeer ba bişe edeer Buriaad Mongoliin TG Komiteedaas şagnaka. Men rajoonuud ba kolkoozuudta şagnalganuudiigi emkidkeke.

Tyynees gadna B.M iin TGKo miteedaar uridiin ulaan partizaan ba gvaardiinkinii keregyiedeed surguulidta suraka 5 stipieendi baiguulna.

8. Buriaad Mongoliin „Praavda" ba „Ynen" bolon rajoonii soninuud bol, dekaabriin 25 aas B Mongoliigi kolçaag bi kariiin interveencenyydees çeleelsenees koişo 15 ziliin oi gyicesende zoriuulagdasan materiaaluudiigi tun kagdalza ekilke.

9. Janvaariin 24-de Ulaan-Yde ba Kiaagta kotonuudta kedelme riçed ba azalçadiin zagsaal emkid keke zuuraa, tyyni ekin koloonnii gi uridiin ulaan gvaardiinkid ba partizaanuudiigi elsyylen emkid keke.

10. 1935 onii janvaariin 23-do Ulaan-Yde kotiin soveedto zasa giin gazariin kabaadalgataigaar, moni basa aimgyicedkomuudta, so monii soveeduudta, azayiledbe riin oronuudta ba kolkoozuudta bolon alban gazarnuudta bajariin kural engergeke zuuraa, tyyndee ree Buriaad oroniigi kolçaagtan ba kariiin interveencenyydees çeleelsenees 15 ziliin oi gyicesen tus eledkel ba uridiin ulaan gvaar diinkid, ulaan partizaanuudiin keeree bolon duraskaluudiigi sonosko Tiimees ketkoin ba raikomuudertees iledkelçediigi tomilko.

11 Arkiiviin Ypravlieeni ba so jol gegeereliin instityyd bol Mo ziin soniuudta tunkagalka mate riaaluudiigi beledkeke.

12. Moziin ba rajoonii soninuud ta tunkagalagdaka materiaaluud coo oroson niuuruud in nere, obo giin ba tedenii ulaan gvaardi bo lon partizaanda jabasanii cag bol zoriini (daata) selegeke kudkaka gyin tula tyynee tolilkiingoo uri da, tede deeree sain ederlelge en gergeke respyyblikiin komiisatai ba rajoonuudtai raikomuudiin sek retaarnuudtai zebşeke josotoi.

13.g Bykii klyybyyd, teatraud, unçaliin baişanuud, ulaan bulan gud ba kotiin gudamzanuud bol bol ulaan tugaar, loozon bolon udaridagçanariin zuragyudaar çi megdesen baika josotoi.

14 Respyyblikiin şagnalda ba men kedeegees teleelegçediin jirelgede gargaçalgaanuudiigi mengen zeeriigi TGKomiteed darai cagaa somolon tabika josotoi.

15 Raadiookomiteed bol B.Mon goldo boloson erketenii dainii tyykiin materiaaluudiigi janvaariin negenees raadioogoor keleze ekil ketei ka nta, tyyniigee teekstiigi ba ulaan gvaardiinkid ba ulaan partizaanuudtai kereglekiin erkilke respyyblikiin komiisatai uridçalan zebşedeg baika.

16. Respyyblikiin komiisada te leesete sekretaa tai baikiigi biyd zeedte (bagsaa) oruulan bataika zuura, tusla nziigi ton keregelke baisan ulaan partizaanuud ba gvaardiinkidiigi kangaka respyyblikiin foondo baiguuika mengen zeeri somolko. Eregyyriigi sakika Aradiin Komisariaad ba Burprof soveed bolon bise emkiyyd ky roortodo (arşaanda) oçoko suuri nuudiigi kubaakadaa, uridiin ulaan gvaardiinkid ba ulaan partiza nuudta zoriuulkiin tula edenii ke regiigi erkileke respyyblikiin ko miisada oolgoor suuri egedeg baika.

17. Buriaad orondo oloson par tizaanii kedelgeenii byykiigi ka ruulsan viistavka (yzesketlen) em kidkekiigi tebiin Myzeigi ujalgalka.

18 Niutagiin uran zokioolçodiin kyceer partizaanii kedelgeenii syr gabijaata temecelyydiigi karuulsan uran zokioolnuudiigi gargakiigi so veed kolbootiin uran zokioolçodiin Moziin soveedto daalgaka.

19. Partizaanii temeceliin zarim gabijaatani, nen tyryy Rentyyrov, Baltaaklinov, Leevedev ba Kova liov gegçediin dyriigi zurakiigi, zuraaçadiin Moziin Eblelde daal gaka. Men enyynde keregiedeke zeeriigi Buriaadiin TGKomiteed somolon gargaka josotoi.

